

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**  
Symbol kwalifikacji: **SPO.02**  
Numer zadania: **02**  
Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego\*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem  
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.02-02-24.06-SG

## EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2024

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA  
2019**

### Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL\*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

**Powodzenia!**

\* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

## Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej<sup>1)</sup> zawartych w arkuszu egzaminacyjnym oceń zdolność osoby podopiecznej do wykonywania złożonych czynności życia codziennego według zmodyfikowanej skali Lawtona i oceń stan osoby podopiecznej w odniesieniu do wyniku poprzedniego badania oraz sporządź wykaz problemów osoby podopiecznej i zaplanuj adekwatne do nich działania opiekuna.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Na fantomie osoby dorosłej, traktując go jako osobę podopieczną leżącą w łóżku, wykonaj mycie głowy w misce/wanience pneumatycznej, zmianę poszewki na poduszkę, a następnie zmianę prześcieradła osobie podopiecznej leżącej w łóżku. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

*Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych zgłoś, przez podniesienie ręki, przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął”, oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.*

Wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po zakończeniu czynności uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusze egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

<sup>1)</sup> Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

### Informacje o osobie podopiecznej

78-letnia pani Krystyna Wirska jest osobą samotną. Trzy miesiące temu przewróciła się na spacerze i złamała szyjkę lewej kości udowej oraz kość nadgarstka lewej ręki. Badania potwierdziły, że ma osteoporozę.

Podopieczna porusza się po domu korzystając z jednej kuli łokciowej. Bardzo ostrożnie chodzi, obawia się kolejnego upadku. Fizjoterapeuta przychodzi do pani Krystyny dwa razy w tygodniu i prowadzi rehabilitację ruchową. Lekarz ortopeda zalecił systematyczne, codzienne wykonywanie ćwiczeń w celu wzmocnienia mięśni i usprawnienia fizycznego. Ostatnio podopieczna jest mało aktywna ruchowo. Czas wolny spędza na oglądaniu seriali telewizyjnych oraz na rozmowach telefonicznych ze znajomymi, którzy z powodów zdrowotnych też rzadko wychodzą już z domu. Ponieważ pani Krystyna najchętniej teraz siedzi w fotelu lub pozostaje w łóżku oraz rzadko wykonuje ćwiczenia zalecone przez fizjoterapeutę nastąpiło osłabienie siły mięśniowej w obrębie kończyn dolnych.

Utrudnieniem w samodzielnym poruszaniu się podopiecznej jest również szybkie męczenie się; pani Krystyna ma stwierdzoną przewlekłą niewydolność serca i będące skutkiem tej niewydolności obrzęki kończyn dolnych związane z zatrzymywaniem płynów w organizmie. Musi regularnie przyjmować leki nasercowe i diuretyczne, o czym czasem zapomina, chociaż potrafi je samodzielnie przygotować i przyjąć. Pani Krystyna mieszka sama w dwupokojowym mieszkaniu z balkonem, na piątym piętrze budynku wielorodzinnego. W bloku jest winda i platforma schodowa. Poza domem, w promieniu kilkuset metrów, może poruszać się wyłącznie na wózku inwalidzkim. Posiada i samodzielnie obsługuje wózek z napędem elektrycznym. Sama robi drobne zakupy w pobliskich sklepach spożywczych, ale jest jej potrzebna niewielka pomoc przy pakowaniu zakupów i umieszczeniu ich w wózku. Planuje wydatki i na co dzień kontroluje stan swoich finansów; nie wymaga pomocy przy załatwianiu spraw urzędowych. W dotarciu do odległych miejsc z powodu barier architektonicznych wymaga pomocy innych osób.

Pani Krystyna samodzielnie wykonuje niektóre czynności z zakresu higieny osobistej takie jak: mycie rąk, twarzy, czesanie się, mycie zębów. Wyposażenie niewielkiej łazienki, połączonej z WC nie jest jednak dostosowane do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Niezbędna jest pomoc przy kąpielii w głębokiej wannie i przy myciu głowy. Pani Krystyna sama ubiera się i rozbiera. Ze względu na brak pełnej sprawności lewej ręki potrzebuje niewielkiej pomocy w przygotowywaniu posiłków, ale spożywa je samodzielnie. Wymaga pomocy przy robieniu większych zakupów i dostarczeniu ich do domu. Gruntownym sprząaniem mieszkania zajmuje się dwa razy w miesiącu osoba zatrudniona przez panią Krystynę. Na co dzień podopieczna wykonuje bieżące czynności porządkowe, pierze w pralce automatycznej, ale problemem jest dla niej np. pranie ręczne czy odkurzanie. Rok temu dokonano oceny możliwości wykonywania przez panią Krystynę złożonych czynności życia codziennego według skali Lawtona. Końcowy wynik dokonanej wtedy oceny to 21/24.

Podopieczna czuje się osamotniona, bardzo tęskni za przyjaciółkami z klubu seniora, do którego kiedyś regularnie uczęszczała. Brak jej spotkań towarzyskich w klubie czytelniczym w bibliotece, do której nie może się dostać na wózku, ponieważ mieści się ona w pawilonie osiedlowym na pierwszym piętrze bez windy. Jest zniechęcona, apatyczna. Nie ma pomysłu jak zagospodarować swój wolny czas.

Pani Krystyna jest teraz przeziębiona, kaszle, gorączkuje. W najbliższych godzinach ma do niej przyjść z wizytą lekarz podstawowej opieki zdrowotnej.

**Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.**

**Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:**

- ocena złożonych czynności życia codziennego podopiecznej według zmodyfikowanej skali Lawtona oraz ocena stanu osoby podopiecznej w odniesieniu do wyniku poprzedniego badania,
- problemy osoby podopiecznej i planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów oraz

przebieg mycia głowy w misce/wanience pneumatycznej, zmiany poszewki na poduszkę, a następnie zmiany prześcieradła osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

**Ocena złożonych czynności życia codziennego podopiecznej  
według zmodyfikowanej skali Lawtona**

Imię i nazwisko osoby podopiecznej: .....

Lp.	Pytanie dotyczące samodzielności osoby podopiecznej	Liczba punktów
1.	Czy potrafi korzystać z telefonu? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
2.	Czy jest w stanie dotrzeć do odległych miejsc/podróżować? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z wykorzystaniem sprzętu i pomocy innych osób – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
3.	Czy wychodzi na zakupy po artykuły spożywcze/robi samodzielnie zakupy spożywcze? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie robić jakichkolwiek zakupów – 1 punkt</li> </ul>	
4.	Czy może samodzielnie przygotować sobie posiłki? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
5.	Czy może samodzielnie wykonać prace domowe (np. sprzątanie)? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
6.	Czy może samodzielnie wyprać swoje rzeczy? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
7.	Czy może samodzielnie przygotować i przyjmować leki? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
8.	Czy samodzielnie gospodaruje pieniędzmi? <ul style="list-style-type: none"> <li>• bez pomocy – 3 punkty</li> <li>• z niewielką pomocą – 2 punkty</li> <li>• zupełnie nie jest w stanie – 1 punkt</li> </ul>	
Końcowy wynik oceny: .....		/24*
Ocena stanu osoby podopiecznej w odniesieniu do wyniku poprzedniego badania: .....		

\*Maksymalna do uzyskania liczba punktów to 24. Spadek liczby punktów w czasie świadczy o pogarszaniu się stanu ogólnego podopiecznego.

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów

www.EgzaminZawodowy.info

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów

www.EgzaminZawodowy.info